

การเก็บเกี่ยว

- อายุประมาณ 90-110 วัน ขึ้นอยู่กับพันธุ์ โดยแกะฝักดูสีเปลือกฝักด้านใน ที่เปลี่ยนจากสีขาวเป็นสีน้ำตาล และเยื่อหุ้มเมล็ดเป็นสีชมพูหรือสีแดง มากกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ของทั้งต้น แสดงว่าถั่วลิสงแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้
- ถั่วลิสงฝักสด จะเก็บเกี่ยวได้ก่อนที่ถั่วจะแก่จัด เพราะจะมีรสชาติดีกว่า
- วิธีเก็บเกี่ยว ถอนหรือใช้จอบขุด พลิกฝักด้วยมือหรือเครื่องพลัด เลือกเฉพาะฝักที่สมบูรณ์เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ

การปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว

ถั่วลิสงฝักสด ควรบรรจุในกระสอบป่านที่สะอาด แล้วส่งตลาดภายใน 24 ชั่วโมง

ถั่วลิสงฝักแห้ง ให้ตากฝักบนแคร่ หรือตะแกรงตาข่าย ลดความชื้นให้ต่ำกว่า 10 เปอร์เซ็นต์ เพื่อลดปัญหาการเกิดเชื้อรา หลังจากนั้นทำความสะอาดและบรรจุในภาชนะที่ปิดมิดชิด เพื่อรอจำหน่าย

การเก็บเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงไว้ใช้เอง

โดยแบ่งพื้นที่เป็นแปลงเมล็ดพันธุ์โดยเฉพาะ มีการดูแลกำจัดพันธุ์ปน และปฏิบัติ ดังนี้

1. ใช้เมล็ดพันธุ์ตรงตามพันธุ์จากแหล่งที่เชื่อถือได้ ปลูก ดูแลรักษาตามคำแนะนำ
2. การเก็บเมล็ดสำหรับทำพันธุ์ ต้องตากฝักถั่วลิสงให้แห้ง มีความชื้นในเมล็ดไม่เกิน 9 เปอร์เซ็นต์ สังเกตจากการเขย่าฝักเมล็ดจะเคลื่อนไหว
3. เก็บเมล็ดทั้งฝักแห้ง จะเก็บได้นานกว่า และเมล็ดขนาดปานกลาง จะเก็บรักษาได้นานกว่าเมล็ดขนาดใหญ่และขนาดเล็ก
4. บรรจุฝักแห้งในถุงพลาสติกหนา จะเก็บได้นานกว่าในถุงผ้า และกระสอบป่าน เมื่อจะปลูกจึงนำออกมาแกะทะาะเมล็ด
5. เมล็ดถั่วลิสงที่แกะทะาะแล้ว ต้องเก็บรักษาไว้ในห้องเย็น อุณหภูมิประมาณ 10-15 องศาเซลเซียส การเก็บฝักไว้ในสภาพปกติ ถั่วลิสงจะเสื่อมความงอกเร็วภายในเวลา 3-5 เดือน

“ ถ้าเกษตรกรทุกท่านสามารถปฏิบัติได้ตามคำแนะนำ จะมีเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงไว้ใช้ปลูกในฤดูถัดไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ”

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม

ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น อ.เมือง จ.ขอนแก่น

โทร. 043-203506

การปลูกถั่วลิสงในวิกฤติภัยแล้ง

จัดทำโดย

สถาบันวิจัยพืชไร่
และพืชทดแทนพลังงาน

กรมวิชาการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถั่วลิสง

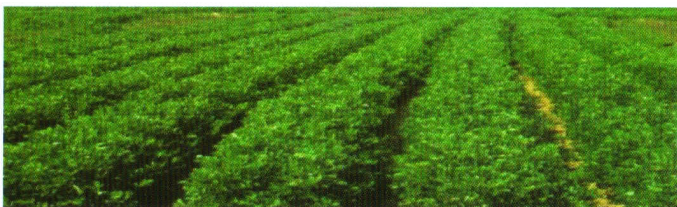
ดินที่เหมาะสม คือ ดินร่วน ดินร่วนปนทราย หรือ ดินร่วนเหนียวปนทราย มีการระบายน้ำดี ไม่มีน้ำขัง ต้องการน้ำสม่ำเสมอโดยเฉพาะระยะแทงเข็ม และสร้างฝัก

การปลูกในฤดูแล้ง สามารถปลูกได้ 2 แบบ ดังนี้

1. ปลูกโดยอาศัยน้ำชลประทาน เดือนธันวาคม-มกราคม เก็บเกี่ยวเดือนเมษายน-พฤษภาคม
2. ปลูกหลังนาอาศัยความชื้นในดิน เดือนตุลาคม-พฤศจิกายน โดยมีเงื่อนไข คือ ต้องเป็นแหล่งที่มีน้ำใต้ดินตื้น

ดินที่เหมาะสม

- พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักแห้ง ได้แก่ พันธุ์ไทนาน 9 ขอนแก่น 5 และขอนแก่น 84-7
- พันธุ์ที่ใช้ในรูปฝักสด นำไปต้มทั้งเปลือกแล้วจำหน่าย ได้แก่ พันธุ์กาฬสินธุ์ 2 และขอนแก่น 84-8
- พันธุ์ที่ใช้ในรูปเมล็ดโต ใช้แปรรูปผลิตภัณฑ์ ได้แก่ พันธุ์ขอนแก่น 6

การปลูกและดูแลรักษา

การปลูก โดยอาศัยความชื้นในดิน ให้เตรียมดินอย่างละเอียดไถดิน 2 ครั้ง และพรวน 1-2 ครั้ง แล้วไถเบีกร่องห่างกัน 40-50 เซนติเมตร หยอดเมล็ด 2-3 เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน 10-20 เซนติเมตร

โดยใช้น้ำชลประทาน หลังไถพรวน ยกร่องกว้าง 60-100 เซนติเมตร ปลูกถั่วลิสง 2 แถว ถ้าดินระบายน้ำดี ยกร่องกว้าง 150 เซนติเมตร ปลูกถั่วลิสง 3-4 แถว หยอดเมล็ด 2-3 เมล็ดต่อหลุม ห่างกัน 10-20 เซนติเมตร ใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา 20 กิโลกรัมต่อไร่ (ทั้งเปลือกฝัก)

การใส่ปุ๋ย ตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือใส่ปุ๋ยเกรด 12-24-12 อัตรา 25 กิโลกรัมต่อไร่ หรือเกรด 16-16-8 อัตรา 35 กิโลกรัมต่อไร่ รองกันหลุมก่อนปลูก หรือโรยข้างแถวแล้วพรวนดินกลบหลังถั่วลิสงออก โดยใส่ช่วงที่ดินมีความชื้น

วัชพืช กำจัดวัชพืชด้วยแรงงานคนหรือเครื่องจักร 2 ครั้ง เมื่ออายุ 15-20 วัน และ 30-40 วันหลังออก หรือก่อนงอกพ่นสารเคมีอะลาคลอร์ 48% อีซี อัตรา 125-175 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร แต่ถ้าถั่วลิสงออกแล้ว ให้ใช้สารฟลูอะซิฟอป-บิวทิล 35% อีซี 30-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

แมลงศัตรู

- เพลี้ยไฟ เพลี้ยอ่อน ใช้สารเคมีคาร์โบซัลเฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
- หนอนซอนไบ ใช้สารเคมีไตรอะโซฟอส 40% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร
- เสี้ยนดิน ใช้สารเคมีคลอไพริฟอส 40% อีซี อัตรา 375 มิลลิลิตรต่อน้ำ 80 ลิตร ใช้พ่นในพื้นที่ 1 ไร่ โดยพ่นครั้งแรก เมื่อถั่วอายุ 30-35 วัน และพ่นซ้ำเมื่ออายุ 60-65 วัน

โรคที่สำคัญ

- โรคโคนเน่า คลุกเมล็ดก่อนปลูกโดยสารไอโพรไดโอน หรือคาร์เบนดาซิม 50% ดับบลิฟี่ 3-5 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม
- โรคยอดไหม้ ใช้พันธุ์ทนทานขอนแก่น 6 หรือใช้สารเคมีกำจัดเพลี้ยไฟที่เป็นพาหนะนำโรค
- โรคราสนิม และใบจุด ใช้สารเคมีแมนโคเซบ 80% ดับบลิฟี่ อัตรา 30-40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร